

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 szpaltach (szerokość szpalty 46 mm) po 72 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginesowe” po złotych 3.— za 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm).

Rok V.

Nr. 259.

Kraków, sobota 6 listopada 1943.

Nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą swracane autorom jedynie przy dołączeniu porta zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— Zł., z odroczaniem do domu 6.50 Zł. W Rzeszy z dopłatą porta 7.50 Zł. W Gen. Gnb. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe Konto czekowe: Warszawa 658.

Wielki łuk Dniepru punktem ciężkości walk na froncie wschodnim.

Pozycje ryglujące udaremniają postępy bolszewików. — Na środkowym i północnych odcinkach tylko lokalne walki.

Berlin, 5 listopada. Agencja „Telepress” dowiaduje się następujących szczegółów o walkach na wschodnim froncie:

Wskutek wypadów bolszewików ze stępu Nogajskiego w kierunku południowym i równoczesnych prób wylądowania koło Kerczu, rozpoczęły się ponownie walki o półwysp Krymski. Od trzech dni bolszewicy pod ochroną licznych formacji samolotów bojowych atakują wybrzeże po obu stronach Kerczu, celem stworzenia sobie przyczółków desantowych. **Przy pierwszej próbie na północ od miasta zostali oni krwawo odparci, natomiast w punkcie w południowej części tego rejonu zdołali się usadowić.** W dniu 3 listopada podjęli bolszewicy dalszą próbę lądowania, tym razem na najskrajniejszym wschodnim cypelu na północny wschód od miasta i po dojściu do wybrzeża oszańcowali się na stromych zboczach nad morzem. Formacje niemieckiej armii lądowej, marynarki wojennej i lotnictwa atakowały nieustannie we wspólnych akcjach punkty na lądzie oraz komunikacje, związane z przeprowadzaniem się bolszewików przez morze.

Wojska niemieckie zaryglowały przyczółki desantowe i ścieśniły je.

Samoloty nurkowe bombardowały wysadzonych na ląd bolszewików oraz sowieckie jednostki transportowe, podczas gdy lekkie okręty marynarki wojennej atakowały od strony morza bolszewickie flotyle, przewożące wojska. W czasie tych akcji niemieckie samoloty bojowe zatopiły jeden ścigacz i cztery łodzie do wysadzania wojsk, zaś jednostki ubezpieczające marynarki wojennej zatopiły dalszą łódź do wysadzania wojsk oraz ciężko uszkodziły trzy motorowe kanonierki.

Na północnych przesmykach, prowadzących na Krym, usilowali bolszewicy przebić się przez niemieckie pozycje, ryglujące na przesmyku Perekopu.

Wojska niemieckie odparły te ataki, niszcząc 20 czołgów sowieckich i udaremniły dalszy napór bolszewików.

Dokonując wypadów z głębi stępu Nogajskiego, bolszewicy naciskali w dalszym ciągu na niemieckie fronty ryglujące, przebiegające na południe od dolnego biegu Dniepru. Zarówno na wschód od Chersonia, jak i na południe od Nikopolu wszystkie wypadły odparły, a przejściowo utracony teren odzyskano w przełataku.

Punkt ciężkości walk na południu wschodniego frontu znajdował się jednak w dalszym ciągu w wielkim łuku Dniepru.

Tam bolszewicy zaatakowali ponownie na północny zachód od Zaporozża, na południowy zachód od Dniepropetrowska i na północ od Krzywego Rogu. Wojska nie-

mieckie w twardych walkach i energicznych przeciwuderzeniach odparły te ataki.

Następnym punktem zapalnym okazał się rejon Kijowa.

W toku daremnych wypadów w kierunku Dniepru na południowy wschód od miasta bolszewicy rzucali do akcji jedynie słabsze jednostki. Na północ od miasta występowały dywizje sowieckie, wspierane licznymi bateriami dział, formując się w dwa kliny wypadowe w kierunku południowym i zachodnim i przystępując do nowych ataków.

Zacięte walki obronne na północ od Kijowa.

Berlin, 5 listopada. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych donosi z głównej kwatery Fühlera w dniu 4 listopada:

Na Krymie ścieśniono dalej nieprzyjacielski przyczółek desantowy na południe od Kerczu. Na północ od Kerczu są w toku walki ze świeżo wysadzonymi na ląd siłami nieprzyjacielskimi.

W cieśninie Kerczu lotnictwo i marynarka wojenna wielokrotnie atakowały komunikację nieprzyjacielską, związaną z przeprawą. Zniszczono ścigacz sowiecki oraz 5 łodzi desantowych. Uszkodzono ciężko 3 kanonierki.

Podczas odpierania silnych ataków na przesmyk Perekopu zniszczono 20 czołgów sowieckich.

Nad dolnym biegiem Dniepru odparto nieprzyjacielskie wypadły zwiadowcze. Oddział nieprzyjacielski, któremu udało się przeprawić przez rzekę, zmuszono do walki i zniszczono.

W wielkim łuku Dniepru doszło wczoraj znowu do ciężkich walk, szczególnie na południowy zachód od Dniepropetrowska. Ataki sowieckie odparto w zaciętej walce wręcz, miejscami w energicznych przeciwuderzeniach.

Jedną z własnych grup pancernych wtargnęła przytem do nieprzyjacielskich pozycji przygotowawczych i zniszczyła liczne czołgi.

Na północ od Kijowa bolszewicy po silnym przygotowaniu artyleryjskim i przy poparciu licznych samolotów bliskiego wsparcia przystąpili do ataków. Ciężkie walki obronne są w toku.

W rejonie bojowym Wielkich Łuków nieprzyjaciel także wczoraj kontynuował swe gwałtowne ataki częściowo wspierane

Na środkowym i północnych odcinkach wywiązywały się tylko lokalne walki.

Wojska niemieckie odparły na północny zachód od Czernichowa wypadły wywiadowcze w sile batalionu. W rejonie właman, leżącym na południowy zachód od Wielkich Łuków, broniły one punktów zaporowych przeciw atakom częściowo wspieranym czołgami, zaś na południe od jeziora Ładoga spowodowały niepowodzenie sowieckich wypadów, odpierając je w walkach wręcz.

czołgami. O kilka punktów włamania toczą się walki.

Z pozostałego frontu wschodniego zaporowano tylko nieznaczną działalność bojową o charakterze lokalnym.

W ciężkich walkach w łuku Dniepru adzynała się szczególna działalność 23 dywizji pancerna z Niemiec południowo-zachodnich pod dowództwem generała-porucznika von Vormanna.

Na froncie południowo-włoskim załamały się ataki nieprzyjacielskie koło Venafro wśród wysokich krwawych strat przeciwnika. Na wschodnim odcinku nieprzyjaciel dokonał wypadów znacznymi siłami przez rzekę Trigno. Powstrzymano go po twardej walce na południowy-wschód od miasta Istonio.

Formacje samolotów nieprzyjacielskich zatakowały w dniu wczorajszym rejon zatoki Niemieckiej, w szczególności miasto Wilhelmshaven, a nocy ubiegłej miasta zachodnio-niemieckie. Straty i szkody powstały szczególnie w mieście Düsseldorfie. Katedra w mieście Köln została ponownie ciężko trafiona. Siły obrony przeciwlotniczej zniszczyły podczas tych ataków oraz nad rejonem okupowanych obszarów zachodnich według nadeszłych dotychczas raportów — 33 samoloty nieprzyjacielskie.

Nasza lotnictwo przeprowadziło w godzinach wieczornych dnia wczorajszego bez własnych strat silny atak na miasto portowe Ipswich w Anglii południowo-wschodniej, który spowodował wielkie pożary.

Przed miejscowością Ejmulden i w rejonie morskim na północ od Havre przybrzeżne jednostki ubezpieczające oraz inne jednostki morskie marynarki wojennej zatopiły 4-ry ścigacze brytyjskie i ciężko uszkodziły 4 dalsze.

25 wakansów w kolegium kardynalskim.

Rzym, 5 listopada. W związku ze zgonem kardynała Vidal Garaquer, kolegium kardynalskie osiągnęło najniższy od czasu wojen napoleońskich stan liczebny. Na liczbę 70 foteli kardynalskich, jedynie 45 jest zajętych, zaś 25 nie jest obsadzonych.

Z grona żyjących kardynałów 27, a więc więcej, niż połowa, składa się z Włochów, pozatem z 4 Francuzów, 2 Niemców oraz 2 Amerykanów. Pozostali kardynałowie zaliczają się do członków mniejszych narodów. Obecnie panujący papież, który od chwili wyboru nie zamianował ani jednego kardynała, z czysto politycznych przesłanek nie zamierza w okresie wojny mianować choćby jednego kardynała.

pisze: „Tysiące i setki tysięcy obywateli sowieckich wciąż oczekują oswobodzenia. Do nich zaliczają się: Łotysze, Estończycy, mieszkańcy Karelii, Litwini, Polacy oraz Ukraińcy, którzy nie mogą doczekać się dnia powrotu armii czerwonej, która ich uwolniła.

Kryzys w łonie emigrantów włoskich.

Berno Szwajcarskie, 5 listopada. Jak donoszą z Neapolu, rozmowy marszałka Badoglio z przedstawicielami sześciu stronnictw politycznych, spowodowały kryzys wśród emigrantów włoskich. Aczkolwiek Badoglio miał oświadczyć, że w wypadku oświadczenia się społeczeństwa włoskiego za systemem republikańskim, sprawa ta może pociągnąć za sobą konsekwencje dla domu panującego, delegaci poszczególnych stronnictw nie okazali gotowości wzięcia udziału w gabinecie Badoglio. Decyzję swą motywowali oni brakiem zaufania do osoby Badoglio, który podkreślał lojalność dla domu królewskiego.

Hr. Volpi stanie przed trybunałem specjalnym.

Medjolan, 5 listopada. Wbrew obieganym pogłoskom stwierdza się, że nadal przebywa w więzieniu znany finansista międzynarodowy, hrabia Volpi, najbliższy przyjaciel byłego ministra spraw zagranicznych hr. Ciano, jeden z najbogatszych potentatów finansowych. Włoch i dotychczasowy prezydent wielkich włoskich przedsiębiorstw żeglugi. Z powodu złego stanu zdrowia przeniesiono hr. Volpi na pewien czas do szpitala, gdzie pozostaje on pod ścisłą kontrolą policyjną. Podobno w niedługim czasie wszczęć się ma postępowanie karne przeciw niemu przed trybunałem apelacyjnym, utworzonym na posiedzeniu rady ministrów w dniu 27 ub. m.

Wymiana not między Japonią i Chinami.

Tokio, 5 listopada. Z okazji zawarcia sejszu pomiędzy Japonią i Chinami odbyła się w Nankinie wymiana not pomiędzy ambasadorami japońskim Tani a Wanczling-wajem.

W notach tych, według doniesienia urzędu informacyjnego rządu japońskiego, stwierdzono, że obaj partnerzy układu doszli do porozumienia w następujących sprawach: natychmiast po przywróceniu ogólnego pokoju pomiędzy obu krajami i ustaniu stanu wojennego mają być załatwione sprawy dotyczące obecnego stanu rzeczy w Chinach, odnośnie do których obecnie zawarty układ sojuszniczy zawiera ustalenia decyzyjne. W czasie dalszego trwania stanu wojennego zgodnie z porozumieniem pomiędzy krajami zawierającym układ, uzgodnione sprawy mają być realizowane w miarę nadarzających się sposobności.

Niemcy powiększają swoją siłę.

Lizbona, 5 listopada. Korespondent dla spraw zagranicznych dziennika „Diário Populár” Jose de Freitas pisze na temat konferencji moskiewskiej, iż nie wolno zapominać o tem, że umowy obowiązują jedynie tak długo, jak długo leży to w interesie jednego z kontrahentów.

Jeżeli chodzi o bitwy w Unii Sowieckiej, to cele naczelnej komendy niemieckiej dziś nie mogą być siłą rzeczy takie same, jak w roku 1941. Trzeba jednakowoż podkreślić, iż nie było ani jednej chwili, w którejby armie Rzeszy znalazły się nad brzegiem przepaści. Niemcy nietylko utrzymują swoją siłę, lecz nadto powiększają ją z dnia na dzień, a nawet z godziny na godzinę.

Wybór patriarchy moskiewskiego był bezprawny.

Obrady zwierzchników rosyjskiego Kościoła prawosławnego.

Wiedeń, 5 listopada. Pod przewodnictwem głowy rosyjskiego Kościoła prawosławnego za granicą metropolity Anastasiosa z Belgradu, zebrali się tu na posiedzenie arcybiskupów różnych okręgów metropolitalnych.

W wyniku obrad, w których brali ponadto udział metropolita Berlina i Niemiec Seraphin, metropolita Seraphin z Paryża, arcybiskup Benedykt z Grodna i Białegoostoku oraz biskupi Filip z Poczdamu, Sergiusz z Pragi, Grigorij z Homla, Wassilij z Wiednia i Archimandryta Seraphin, opat klasztoru św. Jana w Słowacji, uchwalono rezolucję oraz wydano odezwę do wiernych prawosławnych.

Rezolucja i odezwa, opublikowane w ramach uroczystych nabożeństw w wiedeńskim kościele rosyjskim, piętnują w najostrejszych słowach przebieżysty manewr, obliczony na oszukanie opinii publicznej, jakim był wybór patriarchy moskiewskiego oraz cała stałnowska polityka kościelna. Również wybór ten uznano za podsta-

wie prawa kościelnego jako nie kanoniczny i z tego powodu bezprawnie istniejący.

Analogiczne stanowisko do uchwał prawosławnej konferencji kościelnej w Wiedniu zajęły również: święty Synod biskupów autokefalicznych Kościoła prawosławnego w Generalnym Gubernatorstwie, uchwały dostojników duchownych na okupowanych obszarach wschodnich, prawosławny biskup Jone w Szanghaju, dalej głowa rosyjskiego Kościoła prawosławnego w Argentynie oraz inne oświadczenia wysokich dygnitarzy kościelnych.

Kogo uważa Moskwa za „obywateli sowieckich“?

Sztokholm, 5 listopada. W 48 godzin po zakończeniu pertraktacji moskiewskich wyciąga bolszewicki dziennik „Prawda” praktyczne konsekwencje z kapitulacji Anglików i Amerykanów przed żadaniami sowieckimi. Wspomniany dziennik sowiecki

Sytuacja żywnościowa Związku Sowieckiego.

Sztokholm, 5 listopada. O dalszym trwaniu napiętej sytuacji żywnościowej w Związku Sowieckim świadczy wyraźnie ostatnie orędzie prezydenta Roosevelta do kongresu związkowego, według którego trzecia część dostaw środków żywności, przekazywanych do krajów zamorskich na podstawie ustawy lombardowej ma być dostarczona czerwonej armii.

Sytuacja zaopatrzeniowa Związku Sowieckiego nie doznała żadnego odprężenia wskutek odbicia obszarów sowieckich, ponieważ Niemcy albo wywieźli znaczne ilości zapasów, albo też zasiewy oraz zapasy zdołali zupełnie zniszczyć. Bez dostaw środków żywności ze Stanów Zjednoczonych czerwona armia nie byłaby w stanie prowadzić swej ofensywy, trwającej już cztery miesiące. Jednak nawet z amerykańskimi transportami środków żywności sytuacja żywnościowa ludności sowieckiej pozostaje nadal poważna i niepokojąca.

Watykan – najmniejsze państwo świata

(St.) Kraków, 5 listopada. W traktacie Laterańskim, podpisanym dnia 11 lutego 1929 r. między Watykanem a królestwem włoskim, utworzono suwerenne państwo watykańskie. Powierzchnia jego wynosi okragło 440.000 metrów kwadratowych. Miasto Watykańskie jest zatem najmniejszym państwem świata. Jedna godzina wystarczy, by obejść jego granice, które na wschodzie rozpoczynają się od Kolumnady Berniniego. Tu znajduje się także sławna bronzowa brama Watykanu, stanowiąca główne wejście do pałacu watykańskiego, które otwiera się także z okazji oficjalnych uroczystości. Bernini zbudował tutaj na małej przestrzeni wspaniałe schody, jedyne w swoim rodzaju. Od Kolumnady granica biegnie wzdłuż Via Angelica. W pobliżu Sant'Anna znajdują się wejścia do koszar gwardii szwajcarskiej, do wielojęzycznej drukarni watykańskiej, do Biblioteki i do urzędu pocztowego. Potem granica biegnie wzdłuż muru Leona na północ i zachód.

Mur graniczny stanowi pozostałość średniowiecznych fortyfikacji i posiada liczne wieże i baszty.

W 1932 roku wybito w tym murze nowe wejście do zbiorów watykańskich. Pod względem architektonicznym rozwiązano tutaj w bardzo interesujący sposób różnicę poziomów, wynoszącą 22 metry. W tym samym roku wybito drugie przejście w murze, w stronie południowej, by tamtędy przeprowadzić kolej watykańską, której długość wynosi 600 metrów. W pobliżu tego przejścia znajduje się dworzec kolejowy Miasta Watykańskiego, na który zajeżdżają jednak tylko pociągi towarowe. Poza dworcem granica skręca się koło szpitala watykańskiego na północ i łączy się z południowym końcem Kolumnady w ten sposób, że znany cmentarz niemiecki, Campo Santo Teutonico, pozostaje poza obrębem państwa watykańskiego. Bazylika św. Piotra z większą częścią położonego przed nią obszernego placu należy do Miasta Watykańskiego. Przez plac biegnie granica, oznaczona słupem marmurowym.

Do Bazyliki i na plac mają wszyscy wstęp wolny.

Do przekraczania innych wejść uprawnia paszport dyplomatyczny, albo specjalna legitymacja.

Wśród portyków czuwa gwardia szwajcarska, ubrana w malownicze uniformy, które projektował jeszcze Michał Anioł i Rafael. Właściwe funkcje policyjne sprawuje żandarmeria papieska, podczas gdy gwardia szlachecka nawiązuje swoimi wspaniałymi mundurami ceremonie

papieskie. Jej członkami są synowie wysokiej arystokracji włoskiej; jest to jedyne wojsko na świecie, które składa się z samych oficerów. Z okazji wielkich uroczystości pełni służbę w pałacu także gwardia obywatelska. Zaczni rzemieślnicy i rękodzielnicy zrzucają z tej okazji swe ubrania robocze i stroją się w barwne mundury, by tworzyć szpaler w długich korytarzach.

Na czele administracji tego miniaturowego państwa stoi gubernator,

odpowiedzialny tylko przed papieżem, który sam jest najwyższym prawodawcą, sędzią i głową państwa. W 1931 roku zbudowano w ogrodach watykańskich nowy pałac, będący siedzibą gubernatora; dzisiaj mieszczą się tam częściowo także zagraniczne przedstawicielstwa dyplomatyczne, które wskutek wojny nie mogą opuścić Miasta Watykańskiego. Dyplomatom upływa tutaj życie dosyć monotennie.

W państwie watykańskim nie ma żadnego kina, teatru ani kawiarni.

Młodzi attaches ubolewają także z tego powodu, że nie mają sposobności do flirtu, ponieważ w Mieście Watykańskim nie ma kobiet prawie zupełnie. Prócz żon dyplomatów i nielicznej służby żeńskiej, wszyscy mieszkańcy państwa watykańskiego, w liczbie ponad 1000, są mężczyznami.

Także w kuchni papieskiej znajdują się sami mężczyźni.

Warto zaznaczyć, że przydziały żywnościowe w Mieście Watykańskim są wyższe niż w innych państwach.

Ośrodek państwa watykańskiego stanowi Bazylika św. Piotra, która zajmuje prawie czwartą część całej zabudowanej powierzchni Watykanu. O jej historii i skarbach sztuki napisano niezliczone książki. W starym kościele, będącym 5-nawową bazyliką, koronowano po Karolu Wielkim niejednego cesarza niemieckiego. W roku 1452 rozpoczęto budowę nowego kościoła według planów Bramante'a i Michała Anioła Bonarroti'ego. Budowę ukończono 1626 roku. Według napisu na posadzce nawy głównej, długość wewnętrzna kościoła wynosi 187 metrów. Kopła, aż do krzyża na latarni, ma 132 metry wysokości. Cała budowla wywiera potężne wrażenie przez swoje olbrzymie wymiary i szlachetne proporcje. Najpiękniejszą część bazyliki jest dziełem Bramante'a, zwłaszcza nawy, cztery wielkie kolumny, podpierające kopułę i wspaniałe kasetony sklepienia. Wszyscy wielcy artyści włoscy przyczyniali się w ciągu wieków do godnego przystrojenia świątyni. Począwszy od

Glottio'a znajdujemy tutaj dzieła wszystkich wielkich mistrzów, jak Botticelli, Ghirlandajo, Pinturicchio, Rafael i Filippo Lippi. Artyści pracowali także nad uświetnieniem pałacu watykańskiego, który od czasu powrotu z Avignonu jest siedzibą papieża.

Od XIV wieku począwszy, prawie wszyscy papieże przeprowadzali roboty budowlane w tym największym ze wszystkich pałaców, który dziś obejmuje 20 dziedzińców z okragło 1100 kaplicami, salami i pokojami. Mikołaj V zbudował Appartamento Borgia i Stanze, które potem Rafael ozdobił malowidłami. Sykstus IV wznosił sławną Kaplicę Sykstyńską, a Innocenty VIII budynek w ogrodach, t. zw. Belvedere, który potem Bramante połączył 300-metrowym przejściem z pałacem.

Tylko mała część sal pałacu służy do użytku papieża.

Większą część pałacu zajmują sławne zbiory. Tutaj znajdują się jedyne skarby plastyki starożytnej, wykopaliska egipskie i etruskie, mistrzowskie dzieła renesansu i baroku.

Po podpisaniu traktatu Laterańskiego powstały obok starych bndwli Watykanu nowe pałace. Obok wspaniałego już pałacu gubernatora wznosi się Pałac Sprawiedliwości razem z sądem, a obok przebudowana fabryka mozaiki, sławna z kopjowania starych malowideł, oraz radjowa stacja nadawcza, dzieło Marconi'ego, należąca do najbardziej nowoczesnych. Szczególniejszą osobliwością jest drukarnia watykańska, w której można drukować książki we wszystkich martwych i żywych językach świata.

Tutaj znajdujemy Htery koptyjskie i chaldejskie, obok hieroglifów i pisma sanskryckiego.

Niedaleko stąd znajduje się elektryczna ogrzewalnia, której instalacje zastąpiły używane dawniej w Watykanie kute piecyki do opalania drzewem. Podczas gdy dawniej odnoszono się w Watykanie bardzo sceptycznie do wszelkich zdobyczy techniki, obecnie Watykan przyjął wszystkie nowoczesne urządzenia techniczne.

Miasto Watykańskie posiada np. największą w stosunku do liczby ludności ilość aut z pośród wszystkich państw świata.

W przeszłości państwo watykańskie i jego otoczenie przeżyło niejedną burzę dziejową; świadczą o tem grube mury, przeciw którym nieraz zafatczano armaty. Jeszcze w ciągu pierwszej wojny światowej bezpieczeństwo pałacu watykańskiego budziło troskę tak, że nawet komendant gwardii szwajcarskiej opracował military plan obrony. Skoro jednak papież dowiedział się, że planuje się także ustawienie armat, z których naprawdę można by strzelać, odrzucił ten plan, ponieważ „Watykanu nie należy bronić armatami”.

Potyczka morska u wybrzeży Holandji.

Berlin, 5 listopada. Ubiegłej nocy w rejonie morskim Scheweningen natknęła się flotylla brytyjskich ścigaczy, składająca się z 4-6 jednostek na formacji niemieckiej marynarki przybrzeżnej, przyczem wywiązała się potyczka, w czasie której Anglicy stracili jeden ścigacz, który wskutek wybuchu celnego pocisku spłonął. Prawdopodobnie Anglicy utracili drugą jednostkę, która również zapaliła się i widziana była, jak z pióropuszem dymu wolno kierowała się ku pozostałym, uciekającym ścigaczom. Jednostki niemieckiej marynarki podniosły w tej potyczce uszkodzenia od pocisków, ponadto znikome straty wśród załogi, jednakże wczesnym rankiem powróciły w pełnym składzie do swej bazy.

Walki powietrzne nad rzeką Perłową.

Hongkong, 5 listopada. Samoloty alianckie, które w środę popołudniu usiłowały zaatakować Hongkong i Kanton, same stały się przedmiotem ataków ze strony japońskich myśliwców między Hongkong i Kantonem oraz nad rzeką Perłową na północny zachód od Kantonu. W toku stoczonych walk powietrznych bombowce alianckie poniosły dotkliwe straty.

Ciężkie walki lądowe na Bougainville.

Tokio, 5 listopada. Japońskie wojska okupacyjne na wyspie Bougainville zniszczyły przeszło połowę amerykańskich i australijskich sił zbrojnych, które usiłowały wylądować na środkowym odcinku zachodniego wybrzeża Bougainville, po poprzednim wylądowaniu na wyspie Mono. W chwili, gdy alianci przystąpili do wysadzania wojsk przy pomocy łodzi, japońskie wojska okupacyjne zaatakowały je natchmiast i zatopiły wiele łodzi desantowych. Wielka ilość żołnierzy alianckich utonęła. Ostatecznie wylądować, jednak w większości została zabita, natomiast pozostała przy życiu nieznaczna ilość żołnierzy alianckich stawia na wybrzeżu opór.

Zarazy szerzą się w Indjach.

Amsterdam, 5 listopada. Brytyjska służba informacyjna donosi z Kalkuty, że cholera przybrała w Bengali formę epidemii. W równym nasileniu grasuje we wielu okolicach także dyzenterja.

Jena notuje trzęsienie ziemi.

Jena, 5 listopada. Aparaty sejsmograficzne państwowych zakładów dla badań trzęsień ziemi w Jenie zanotowały w środę o godzinie 15.43,9 silny wstrząs ziemi, którego ognisko odległe jest około 7500 km. Ruch ziemi w Jenie trwał przeszło 2 sek. Ognisko wstrząsu znajduje się przypuszczalnie w północnych stokach górskich w rejonie Pacyfiku (morze Beringa).

KRONIKA

LISTOPAD
5
Piątek

Dziś: Zacharjasza
Jutro: Feliksa

*
Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 17.10 do 6.15

Walka z chorobami zakaźnymi w Generalnym Gubernatorstwie.

(tp) Kraków, 5 listopada. Jednym z najważniejszych niebezpieczeństw, zagrażających ludności Generalnego Gubernatorstwa, są choroby zakaźne. Wśród nich na czoło wysuwa się tyfus plamisty i tyfus brzuszy. Odpowiednio do wielkości niebezpieczeństwa odnośnie władze dokładają dużo starań i nakładów pieniężnych, aby wymienione wyżej choroby ograniczyć do minimum. Tak więc od chwili utworzenia Generalnego Gubernatorstwa do dnia dzisiejszego wybudowano ponad 100 szpitali i cały szereg odwaszaln. W Okręgu warszawskim było przed wojną 15 zakładów, z dzienną możliwością obsłużenia 1.790 osób. Obecnie ten sam Okręg posiada 254 zakłady, z dzienną możliwością obsługi 27.700 osób. Ponadto we wszystkich powiatach działają kolumny dezynfekcyjne. Jednocześnie w odnośnych instytucjach Generalnego Gubernatorstwa produkuje się szczepionkę przeciwtyfusową.

Dzięki energicznemu działaniu przeciw wymienionym wyżej chorobom liczba zachorowań wybitnie spada. W r. 1942 statystyka wykazała 90.000 przypadków zachorowań na tyfus plamisty. W pierwszych trzech kwartałach bieżącego roku liczba zachorowań wynosiła 21.000, a zatem w stosunku do roku poprzedniego spadła o 77 procent.

Podobny spadek zachorowań na choroby zakaźne notujemy również na odcinku jagliży. Jednocześnie z ograniczeniem chorób zakaźnych zwiększono możliwości ich leczenia. Zgodnie ze statystyką, w 1940 roku w Gen. Gub. było 218 szpitali, posiadających 17.000 łóżek. Dziś kraj dysponuje 276 szpitalami z 40.000 łóżek.

(tp) KURSY KRAWIECKIE. Jak się dowiadujemy, staraniem Grupy Rzeczności w Grupie Głównej Gospodarki Przemysłowej i Ruchu w Krakowie, we wszystkich miastach powiatowych miały być urządzone męskie i żeńskie kursy krawieckie. W sprawie urządzania i rozpoczęcia kursów załatwiewani komitetów mogą uzyskać dalsze informacje w terytorjalnie właściwym Pow. Wydziale Rzeczności.

Katedra kolońska ponownie ciężko uszkodzona.

Berlin, 5 listopada. W związku z podanym w czwartkowym komunikacie wojennym ponownym nalotem bombowców brytyjskich na Kolonję, gdzie słynna katedra znówu doznała poważnych uszkodzeń, obecnie podano do wiadomości następujące szczegóły:

Z lewego skrzydła świątyni obok głównego portalu, jedna z bomb, która eksplodowała w wysokości 15 metrów nad ziemią, wyrwała znaczną część zabudowania. Również we wnętrzu katedry powstały znaczne spustoszenia. Zagładzie uległy cenne ornamenty i wartościowe plastyki o historycznym znaczeniu. Skutkiem detonacji resztki rozbitych dzieł sztuki porozrzucane zostały po całym placu, znajdującym się przed katedrą.

Dokl w Gibraltarze przepełnione.

Algeciras, 5 listopada. Pomiedzy 40-tu statkami handlowymi, znajdującymi się w porcie angielskiej twierdzy Gibraltaru, znajduje się 12 jednostek, które już od dłuższego czasu czekają na to, by dostać się do doku w Gibraltarze, celem naprawy. Ponieważ ilość uszkodzonych statków angielskich i amerykańskich nieustannie wzrasta, a ponadto również doki innych portów śródziemnomorskich stale są zajęte, przeto część uszkodzonych statków ma być naprawionych jedynie powierzchownie tak, by mogły przebyć podróż morską i następnie dopiero w innych portach zamorskich ulec gruntownej naprawie.

Kto będzie nowym gubernatorem Australji?

Zurych, 5 listopada. Obsadzenie stanowiska gubernatora Australji rozważane jest oddawna zarówno w Anglii, jak też i w samej Australji, jak o tem donosi pismo „Sun”. Okoliczności nakazują, aby stanowisko to przypadło członkowi domu panującego.

Wobec tego, że książę Kentu padł w ub. roku ofiarą wypadku lotniczego, chodzi obecnie w grę jedynie drugi brat króla Jerzego VI, książę Gloucester. Dotychczasowy gubernator Australji lord Gourie sprawuje swój urząd od stycznia roku 1936 i zgodnie z ustawą musi opuścić swoje stanowisko w końcu bieżącego roku, gdyż co siedem lat zmienia się gubernator. Stanowisko gubernatora Australji jest o tyle ważne, że jest on automatycznie również dowódcą australijskich sił zbrojnych. Przypuszczenia opinii, że stanowisko gubernatora oddane będzie księciu of Gloucester tłumaczy ele zamiarem rządu angielskiego silniejszego związania tego dominiun z koroną i macierzą.

General Franco otworzył nowy kurs najwyższej hiszpańskiej szkoły wojskowej.

Madryt, 5 listopada. General Franco otworzył we środę w ramach uroczystego aktu państwowego tegoroczny kurs najwyższej hiszpańskiej szkoły wojskowej.

Caudillo został powitany przez generalnego dyrektora szkoły, generała Kindelana, członków rządu i licznych czołowych generałów. Na uroczystości otwarcia byli również obecni attaches wojskowi przedstawicielstw dyplomatycznych, akredytowanych w Hiszpanji.

General Kindelan przypomniał w swym przemówieniu wielkie zwycięstwo narodowej Hiszpanji, odniesione nad komunizmem

i podniósł przy tej sposobności zasługi generała Franco.

Caudillo zwrócił się w swej mowie z apelem do generałów, aby patrzeli w przyszłość z pełnem zaufaniem do narodu.

Fakt otwarcia najwyższej szkoły wojskowej określa prasa jako wydarzenie wojskowe, które ujawnia wolę Hiszpanji w kierunku obrony swej niepodległości i umożliwienia pomimo swego stanowiska, jako państwa, nie biorącego udziału w wojnie, dowódcom armji hiszpańskiej wyszkolenia dostosowanego do postępów współczesnej wiedzy i techniki wojskowej.

Partja Roosevelta traci na sympatji.

Genewa, 5 listopada. Istnieją już obecnie dokładnie dane, dotyczące wyborów, jakie odbyły się w różnych państwach Stanów Zjednoczonych. Wyniki ich wykazują w licznych miejscach absolutne zwycięstwo republikanów.

W stanie nowojorskim wybrano Hanley'a, kandydata republikańskiego na urząd wicegubernatora. Urząd gubernatora w New Jersey przypadł w udziale kandydatowi republikańskiemu. Walterowi Edge. W Filadelfji wybrano na burmistrza kandydata republikańskiego.

W San Francisco, gdzie walczył urząd burmistrzowski, wybory nie potwierdzają się na podstawie partyjnej, wypadły na korzyść pracownika żegluzi, Rogera Laphama, który nigdy jeszcze dotąd nie zajmował stanowiska publicznego. Przewodniczący partji republikańskiej w Stanach Zjednoczonych, Harrison Spangler, wita zwycięstwa republikańskie jako znak przyszedłego zwycięstwa republikanów w wyborze prezydenta, który odbędzie się w roku 1944. Zauważa on, że ludność coraz to więcej odwraca się od ideologii New Deal'u. Zwycięstwo partji republikańskiej uważa się powszechnie jako nienazwane wewnętrznej polityki administracyjnej Roosevelta. Również i gubernator stanu Ohio, Bricker, wspominał o możliwości zwycięstwa republikanów podczas wyborów prezydenta w roku przyszłym.

Aktywność Stanów Zjednocz. w Ameryce Południowej.

Sztokholm, 5 listopada. Stany Zjednoczone po prawie zupełnem wyłączeniu Anglii z rynku południowo-amerykańskiego kontynuują ze wzmożoną gorliwością swą systematyczną penetrację do Ameryki łaciń-

skiej, nie cofając się przed żadnymi ofiarami, aby stworzyć tam sobie po wojnie takie stanowisko, któremu nie mogłaby zagrozić żadna konkurencja.

Nelson Rockefeller w zupełności opanował aparat prasowy i radjowy w większości państw południowo-amerykańskich i z każdym miesiącem wzmacnia akcję propagandową na rzecz amerykańskich towarów, udziału kapitałów amerykańskich itd.

Natomiast przeciwko takim państwom, jak Argentyna, które usiłują bronić się przeciwko penetracji Stanów Zjednoczonych, pracuje się przy pomocy wszystkich środków. Dwu bankom argentyńskim dopiero wczoraj zamknięto na Wallstreet kredyty. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy — według urzędowych danych nowojorskich, odrzucono 90 procent wniosków o udzielenie zezwoleń na wywóz do Argentyny. Dalsze zarządzenia są w przygotowaniu. Stany Zjednoczone są zdecydowane zmusić Argentyne do zrezygnowania ze swej dotychczasowej neutralności.

Rozwiązanie kwestji żydowskiej we Włoszech.

Medjolan, 5 listopada. Jak donoszą ze strony dobrze poinformowanej, ministerstwo spraw wewnętrznych przygotowuje projekt ustawy dla uregulowania kwestji żydowskiej. Projekt ten opracowuje się w ścisłem oparciu o ustawy norymberskie, a przewiduje on zabezpieczenie własności żydowskiej, ograniczenie możliwości pracy żydów oraz ustalenie wyjątkowego położenia żydów pod względem rasowym. Projekt tej ustawy przedłożony będzie wpiertw Duce, a następnie ma być przyjęty na najbliższem posiedzeniu rady ministrów.

Finansowanie zamówień dla rzemiosła.

(tp) Kraków, 5 listopada. Przed paru miesiącami kierownik Grupy Rzemiosła przy Centralnej Izbie dla ogólnej gospodarki w G. G. wezwał rzemieślników do wzięcia udziału w tworzeniu Funduszu Gospodarczego. Fundusz ten ma służyć zakładom rzemieślniczym, zorganizowanym we Wspólnoty Pracy, do wykonywania wielkich zamówień. Wezwanie kierownika znalazło w rzemieślniczych kręgach silny oddźwięk i wielkie zrozumienie. Dzięki temu niektórym Wspólnotom Pracy można było przekazać kwotę 675.000 złotych do wykonania większych zamówień. Niedawno temu Centrala dla dostaw rzemieślniczych otrzymała na przeciąg 12 miesięcy kwotę złotych 300.000 na przeprowadzenie dostaw w zakładach odzieżowych Okręgu Krakowskiego i Warszawskiego.

Kronika żałobna.

(tem) Kraków, 5 listopada. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Marjan Szubert, lat 55, były oficer W. P.; Stanisław Łenczewski, lat 3; Józef Majchrzycki, lat 57, były kucharz; Marja Wincelenc, wdowa po kupcu; Agnieszka Gawa, lat 83, kucharka; Eugeniusz Szewczyk, lat 20, handlowiec; Robert Dominik, lat 36; Ryszard Kępczyński, lat 20, rolnik; Władysław Świątkowski, lat 55, urzędnik prywatny; Marja Pol, lat 43, nauczycielka; Antonina Krzanowska, lat 58.

Z rubryki codziennych wypadków

Wpadła pod samochód.

(tem) Do ambulatorium Pogotowia Ratunkowego zgłosiła się ostatnio 48-letnia Furkowska Wacława, zamieszkała przy ul. Długiej 24, która poniosła ogólne kontuzje, a w szczególności prawej ręki i głowy. Jak się okazuje, Furkowska przy przechodzeniu przez jezdnię wpadła pod samochód i wskutek tego doznała ona obrażeń. Po udzieleniu pierwszej pomocy, pozostawiono ją opiece domowej.

Przy wsiadaniu do pociągu ponieśli śmierć.

(tem) Dnia 3 bm., około godz. 18-tej wyjeżdżała karetka Pogotowia Rat. do Płaszowa, gdzie przy wsiadaniu do pociągu młecznik został przez nadjeżdżający wagon następujący pasażerowie: Ludwik Mlak, lat 17, zamieszkały w Stroniu nr. 103, który dostając się pod koła wozu, doznał skomplikowanego złamania podudzia lewego; dalszych trzech mężczyzn, których nazwisk nie dano się ustalić, ponieśli śmierć na miejscu. Po zastosowaniu środków naderżających, lekarz Pogotowia Rat. stwierdził u Młaka stan odczołgu ciękiego, toteż polecił przewieźć go natychmiast na oddział chirurgiczny; zwłoki zaś pozostałych mężczyzn oddał do dyspozycji komisji sądowo-lekarskiej.

(tp) JAKIE ZIOLA ZBIERAĆ W LISTOPADZIE? Wszelkimi zorganizowanymi i pojedynczymi zbieraczom ziół leczniczych podajemy do wiadomości wykaz ziół, jakie należy zbierać w listopadzie. Bez hebd (korzenie), ławice (dojrzałe jagody), łabczyk lekarski, czyli ognicznik (korzenie najniższe), jęczmień jadalny, płucnica hiszpańska, czyli mech hiszpański, pokrzywa zwyczajna (korzenie), tatarak (kłącza okorowane), sukrzyś w temperaturze podwyższonej, oraz wilżyna cieniasta, czyli lili ogon (korzenie). Sezon zbierania ziół rośnie w tym miesiącu zakończony.

(tp) POWIĄZY SIĘ SZCZURY WODNE. W ostatnich tygodniach pojawiały się w różnych okolicach Gen. Gub. szczury wodne, czyli pływające. Większe ilości tych szkodników zauważono nad zarybionymi stawami, gdzie wyrządzały one poważne szkody w rybostanie. Z uwagi na wielkie szkody, jakie mogą jeszcze pływające wyrządzić, przypominamy, że rolnicy winni jak najszybciej przystąpić do ich wyłapania, stosując najradkalniejsze środki.

Obwieszczenia rządowe

OBWIESZCZENIE

o środkach higienicznych w schronach przeciwlotniczych. Z dn. 26 paźd. 1943.

Na podstawie zarządzenia Wyższego Dowódcy SS i Policji w Generalnym Gubernatorstwie o środkach higienicznych w schronach przeciwlotniczych z dnia 19 sierpnia 1943 r. (Dz. Rozp. GG. str. 551) postanawiam co następuje:

1. Kierownicy zakładów, kierownicy obywateli przeciwlotniczych zakładów, właściciele domów oraz strażnicy obywateli przeciwlotniczych mają obowiązek, aby w każdym czasie w schronach przeciwlotniczych znajdowały się w każdym czasie w stanie czystym. Po każdym użyciu należy pomieszczenia gruntownie wysprzątać i wywietrzyć. Poza tym schrony przeciwlotnicze muszą być w pewnych okresach czasu, zależnie od użycia, co najmniej co 14 dni szorowane na mokro.
2. Osobom zakazane chorym nie wolno w żadnym wypadku przebywać w ogólnych schronach przeciwlotniczych. O ile nie ma do ich dyspozycji specjalnego schronu przeciwlotniczego (izolacyjnego schronu przeciwlotniczego), to osoby dotknięte odnośnymi chorobami muszą pozostawać w swoich pomieszczeniach lub w miejscach zaizolowanych.
3. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że osoby chore przebywały wbrew zakazowi w ogólnych schronach przeciwlotniczych, to strażnicy obywateli przeciwlotniczych winni natychmiast po odwołaniu alarmu zamknąć schron i zgłosić o tym Komendzie Schutzpolizei — oddziałowi obrony przeciwlotniczej, ul. Franciszkańska 1.
4. Kierownicy zakładów, kierownicy obywateli przeciwlotniczych zakładów, właściciele domów oraz strażnicy obywateli przeciwlotniczych winni dbać o to, aby w ich zakresie działania przepisy niniejszego zarządzenia wykonywano jak najściślej.
5. Przy przeprowadzaniu oczyszczania przepisanego w p. 1 członkowie zespołu obrony przeciwlotniczej mogą być w domach mieszkalnych powoływani na zmianę. Koszta bieżącego oczyszczania w zakładach obciążają zakład; w domach mieszkalnych mogą być one rozdzielone na najmniejszych.
6. Kto wykracza przeciw przepisom wyżej wymienionemu zarządzenia lub uniemożliwia temu wypełnianie wynikających z tego tytułu obowiązków lub usiłuje uniemożliwić albo wyzywa lub podżega do wykroczenia, podlega według § 20 ust. 2 rozporządzenia o obronie przeciwlotniczej w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 22 kwietnia 1941 r. (Dz. Rozp. GG. str. 337) w połączeniu z rozporządzeniem o postępowaniu karno-administracyjnym w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 13 września 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 300) karze grzywny do 1000 zł. a w razie nieściągalności karze aresztu najwyżej do 3 miesięcy, o ile te lub inne przepisy nie przewidują kary wyższej.

Kraków, dnia 26 października 1943 r.

Starosta Miejski miasta Kraków — Dyrekcja Policji — W zastępstwie Hirsz.

ZARZĄDZENIE

w sprawie środków ochrony przed wścieklizną w mieście Kraków. — Z dnia 29 października 1943 r.

Na podstawie art. 70 rozporządzenia o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych z dnia 22 sierpnia 1927 r. (Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 77 poz. 673) zarządza się na natchemiasową mocą obowiązującą co następuje:

1. Wszystkie psy, znajdujące się na terenie miasta Kraków i wprowadzone na teren miasta po wejściu w życie niniejszego zarządzenia, należy zamknąć albo trzymać na uwięzi albo też prowadzić na smyczy. Psy osób wędrujących (artystów itp.) należy stela trzymać na uwięzi. Te same przepisy mają zastosowanie do kotów.
2. Pów pociągowych można używać tylko pod warunkiem, że będą mocno zaprzęgnięte i zaopatrzone w bezpieczny kaganiec. Zezwala się na używanie psów pasterskich do pędzenia trzody i psów myśliwskich na polewanie bez kaganca i smyczy. Taki sam wyjątek ma zastosowanie do psów służbowych Sił Zbrojnych, SS i Policji.
3. Zakazuje się wyprowadzać (wywozić) psy i koty do miejsc poza obszarem miasta Kraków bez zezwolenia Stadthauptmanna der Stadt Krakau — Urząd Weterinarny.
4. Psy i koty, błądzące wolno wbrew niniejszym postanowieniom, będą zabite.
5. Wykroczenia przeciwko temu zarządzeniu podlegają karze według rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnym w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 13 września 1940 (Dz. Rozp. GG. I str. 300), o ile według innych przepisów nie jest zagrożona wyższa kara.

Kraków, dnia 29 października 1943 r.

Stadthauptmann der Stadt Krakau: Dr. Krämer, p. a. Stadthauptmann.

ZARZĄDZENIE

w sprawie zwalczania zgnicia pszczoły w mieście Kraków. Z dn. 29 paźd. 1943.

Na podstawie § 5 pierwszego postanowienia wykonawczego do rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1941 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych z dnia 14 listopada 1941 r. (Dz. Rozp. GG. str. 653) zarządza się:

1. W mieście Kraków dzielnice I do XXII i przedmieścia Czyżyny, Łęg, Rakowice, Olsza, Prądnik Czerwony, Prądnik Biały, Górka Narodowa, Witkowiec, Wola Duchacka, Prokocim i Łagównik uznaje się za okazy zamknięte.
2. Wywóz pszczoły z tego okręgu zamkniętego dopuszczalny jest tylko za zgodą Starosty Miejskiego Miasta Kraków (Urząd Weterinarny).
3. Wykroczenia przeciw niniejszemu zarządzeniu podlegają karze stosownie do § 5 pierwszego postanowienia wykonawczego do rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1941 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych z dnia 14 listopada 1941 r.

Kraków, dnia 29 października 1943 r.

Stadthauptmann der Stadt Krakau: Dr. Krämer, p. a. Stadthauptmann.

Rozporządzenie o używaniu publicznych środków lokomocji.

(tp) Kraków, 5 listopada. Z dnem 15 listopada br. wejdzie w życie rozporządzenie policyjne w sprawie używania publicznych środków komunikacyjnych przez osoby nie będące Niemcami. Na mocy tego rozporządzenia osobom nie będącym Niemcami wolno używać publicznych środków komunikacyjnych (koleje, linie autobusowe i statki żegluga śródlądowej w Gen. Gub.) aż do odwołania tylko na podstawie urzędowego zezwolenia na podróż.

Od obowiązku posiadania zezwolenia zwolnione są m. in. wszystkie osoby, zaopatrzone w służbowy dowód osobisty przez Niemiecką Kolej Rzeszy lub Kolej Wschodnią, personalni jeźdźcy Niemieckiej Poczty Wschodu dla używania prowadzonych przez nią linii autobusowych, wszystkie osoby dla jazdy między miejscem zamieszkania i miejscem zatrudnienia, jeżeli są w posiadaniu wniosku o uzyskanie tygodniowej karty robotniczej lub miesięcznej karty robotniczej, zaopatrzonej w zaświadczenie Urzędu Pracy i karty okresowej, wydanej na podstawie tego wniosku, oraz zamknięte transporty pod przewodnictwem niemieckiego kierownika transportu z dowodem transportu niemieckiej placówki służbowej.

Obowiązkowi posiadania zezwolenia nie podlega używanie miejskich kolei elektrycznych i linii autobusowych, jak również kolei służących ruchowi podmiejskiemu w Warszawie i w okolicy Warszawy, według bliższego postanowienia Dowódcy Policji Porządkowej w Gen. Gub.

Właścicielami placówkami do wystawienia zezwolenia na podróż są powiatowe i miejscowe władze policyjne, komisarzy miejscy oraz — jeżeli osoba podlegająca obowiązkowi posiadania zezwolenia nie posiada swego miejsca zamieszkania lub stałego pobytu w siedzibie jednej z tych placówek służbowych — komendanci posterunków żandarmerji i ich zastępcy. Placówki służbowe mogą też względem szczególnych udzielić zezwolenia na podróż również i tym osobom, które nie mają w ich obrębie właściwości miejsca zamieszkania lub stałego pobytu. Rząd Generalnego Gubernatorstwa, Niemiecka Poczta Wschodu, Inspekcja Uzbrojenia, Gubernatorzy Okręgów, Główne Urzędy Techniczne, Komendy Uzbrojenia i placówki służbowe Niemieckich Sił Zbrojnych SS, Niemieckiej Policji i Korpusu Ochrony Lasów mogą udzielić bezpośrednio zezwolenia na podróż osobom zatrudnionym w ich placówkach służbowych, przyczem pełnomocnik Żegluzi dla Gen. Gub. może udzielić bezpośrednio zezwolenia na podróż załogom statków żegluga śródlądowej, podlegającym jego nadzorowi.

Osobom, dla których wymagane jest zezwolenie na podróż, zabronione jest nabywanie biletów jazdy, jeżeli nie posiadają zezwolenia na podróż. Nabywanie biletów jazdy w innych miejscach, aniżeli w urzędowych miejscach sprzedaży biletów jazdy, jest zabronione. Naby-

tych biletów jazdy nie wolno przenosić na osoby nie będące Niemcami. Zezwolenie na podróż jest ważne tylko w połączeniu z urzędowym dowodem osobistym, możliwym zaopatrzone w fotografię. Zezwolenie na podróż i dowód osobisty należy posiadać przy sobie w czasie jazdy podlegającej obowiązkowi posiadania zezwolenia.

Zezwolenia na podróż dzielą się dla jazdy jednorazowych lub jako zezwolenia stałe. Jest ono ważne tylko dla osoby, która jest w nim oznaczona. Stałe zezwolenia udzielane są tylko tym osobom, które ze względu służbowych lub zawodowych obowiązków muszą regularnie pewne obszary. Stałe zezwolenie posiada ważność najdłuższ 3 miesiące.

W wypadku jeżeli zostanie rozwiązany stosunek zatrudnienia, na podstawie którego udzielono zezwolenia na podróż lub zaświadczenia Urzędu Pracy celem uzyskania tygodniowej lub miesięcznej karty robotniczej — to zezwolenie na podróż lub zaświadczenie Urzędu Pracy traci swą ważność, a dalsze ich używanie jest zakazane. Przy zjściu takiej ewentualności należy stałe zezwolenie lub wniosek o uzyskanie tygodniowej lub miesięcznej karty robotniczej, zaopatrzonej w zaświadczenie Urzędu Pracy, zwrócić pracodawcy, względnie sam pracodawca obowiązany jest do jego ściągnięcia. Jeżeli pracodawca nie może wywiązać się z tego obowiązku, to winien donieść o tem bezzwłocznie właściwej powiatowej lub miejscowej władzy policyjnej.

Szczegóły odnoszące się do używania publicznych środków komunikacyjnych przez osoby nie będące Niemcami podane są w Dzienniku Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa Nr. 86, strona 613.

W kilku wierszach.

Jak podano do wiadomości w Londynie, burmistrz miasta Kalkuty zwrócił się telegraficznie z prośbą do króla angielskiego o utworzenie komisji królewskiej, która zbadała przyczyny epidemii głodu w Bengali.

Wyższy komisarz dla gospodarki wojennej, Dr. Aladsoff, oświadczył przedstawicielowi dziennika „Utro“, że zapewniło jest aż do przyszłych zain zaopatrzenie Bułgarii w chleb.

Minister wojny Stimson podał do wiadomości, że liczba strąt aliantów na obszarach morza Śródziemnego od czasu lądowania tam przed rokiem, określa się w cyfrze 100.000 zabitych, rananych i zaginionych.

Nowa ustawa w Japonii znowelizowała o obowiązku służby wojskowej z roku 1872, które ustanawiało granicę wieku na 40 lat. Obecnie granicę tę przesunięto do lat 45.

Służba informacyjna radia duńskiego podała do wiadomości, że na pokładzie statku pasażerskiego „Sjaelland“, znajdującego się w pobliżu Jutlandji, wydarzył się w środę po południu dwój eksplozje. Trzy osoby poniosły śmierć, a rannych było 19. Na pokładzie znajdowało się 570 pasażerów.

PUBLICZNE UPOMNIENIE.

Na podstawie rozporządzenia w sprawie publicznego upomnienia o zapłatę plannych kwot podatkowych z dnia 9 sierpnia 1943 (Dz. U. G. G. str. 467) przypomina się o zapłacie poniżej wymienionych podatków:

Platniami stały się:

- 7 października 1943: podatek dochodowy od uoposzeń za miesiąc wrzesień 1943.
- 15 października 1943: zaliczka na podatek obrotowy za miesiąc wrzesień 1943.
- 15 października 1943: zaliczka na podatek obrotowy za III kwartał 1943.
- 15 października 1943: 2-ga rata podatku od lokali za rok 1943.

Z upływem dnia płatności ma zastosowanie podatek za zwłokę od 2—10%. Publiczne upomnienie podatkowe obejmuje także podatki, których zapłaty zażądano poszczególnymi nakazami płatniczymi i które stały się płatne w miesiącu październiku 1943.

Pisemne indywidualne upomnienia nie będą wysyłane. Wymienione w niniejszym upomnieniu podatki łącznie ze wszystkimi dodatkami i kosztami upomnienia zostaną ściągane przymusowo na koszt dłużnika egzekucyjnego o ile nie zostaną uiszczone najpóźniej dnia 21 listopada 1943. Złośliwi płatnicy będący w zwłocie z płatnością podatków mogą oprócz tego narazić się na dotkliwe kary za zwłokę.

Kto płaci podatki bezgotówkowo (przez przekaz podatkowy, pocztowy albo bankowy) unikną niepotrzebnego stania przy okienku kasowym.

Kraków, 2 listopada 1943.

Der Stadthauptmann der Stadt Krakau, Finanzinspektor Krakau-Stadt
Der Kreishauptmann in Krakau, Finanzinspektor Krakau-Land
Der Kreishauptmann in Jasie, Finanzinspektor
Der Kreishauptmann in Tarnów, Finanzinspektor.

Noclegi

Noclegi inteligencji: Kraków, Radziwiłłowska 14/2. 5068
Noclegi przyjezdnych. Kraków, św. Sebastiana 34/2. 5638
Noclegi: Kraków, Szewska 7, m. 7.
Noclegi: Kraków, Grodzka 59/12.
Noclegi: Kraków, Starowińska 52, m. 13.
Noclegi: Kraków, Starowińska 52, m. 13.
Noclegi: Kraków, Zielona 25, m. 1.

Nauka i wychowanie

Korespondencyjna nauka w programie licealnym, gimnazjalnym, (przedmioty matematyczno-przyrodnicze: matematyka, fizyka, chemia). — Informatyka: Mgr S. Fedal, Warszawa. Smolne 34-4.
Korespondencyjna Kursy Księgozwoźni w Lublinie skrytka pocztowa 105 kształcą buchalterów i pomocników dla potrzeb przemysłu i handlu Księgozwoźni w Warszawie, amerykańska i przebiłowa. Ramowy Plan Kont dla handlu i przemysłu. Nauka dla początkujących i zaawansowanych informacje znaleźć 3 zł.
Po ukończeniu szkoły powszechnej można być przyjętym(a) do Szkoły Handlowej lub do Szkoły Przemysłowej, w której uczyć się wszystkich przedmiotów, drogą korespondencyjną. Szczegółowe informacje — po nadesłaniu zł 3 znaczka kmi pocztowym. 18888
Do PP. Profesorów(ek). Kto udzieli mi lekcji w zakresie szkół handlowej, niemieckiej, poprawa charakteru pisma. Co dzień 3 godz. popoł. Warunki do umowy. Ołerty: Goniec Kraków, Kraków, „Nr. 5444“.
Lekcji gry fortepianowej na wszystkich kursach udziela Prof. Konserwatorium. Zgłoszenia w środy i soboty 14—16. L. Brockere, Długa 37/12. 5587

Maszynopismo indywidualne, nowoczesne Kraków, Grodzka 27. 1011a
Lekcje fortepianu, uproszczona metoda, wszystkie stopnie, Krupnicza 14, m. 9.

Różne

Zegarmistrzowski zakład w Krakowie, pod Arkadami, Krakowska 1, wykonuje naprawy zegarków i poleca sztuczną biżuterię, wyroby ze srebra i różne upominki. 1024k

Zginiął pies, imieniem „Boy“, seter, chory, proszę znaleźć o odprowadzenie Kraków, ul. św. Wawrzyńca 31b, l. p., za wysoką nagrodą. 7319

Przyjmę na przechowanie, albo wypłacić fortepian, lub pianino. Zgłosz. do Godka Krak., Kraków, „Nr. 7322“.

Szczetki do szorowania z drzewa (reżne) i na kij, drążków do szczetki, wycieraczek drewnianych, składanych, trzech paczek koszt na papier, dostarcza w większej ilości krótkoterminowo Hurtownia szczetki. Kraków, Kasinogasse (Bracka) 6. 9459k

Zapraszamy tłumacza i biuro tłumacza i podać, Kraków, Kasinogasse (Bracka) 6. 9459k

Znaczniki pocztowe (Przekona) sie! Najlepiej kupisz, czy sprzedasz „Świat Filatelistyczny“, Kraków, Florjanska 5, m. 16, oficyna, III. p., od 4-tej do 7-mej. Listy skrytka 473. 1152k

Plan kupuje wykresła fotokopie dokumentów, rysunków: Zakład Rysowniczo Techniczny. Kraków, Szewska 24. 1458k

Podania, tłumaczenia, perfekt niemiecki Kraków, Szewska 24. 1458k

Dywan perskie oceniamy bezpłatnie. — Komis. Kraków, Starowińska 18. 5746k

Obrazy stare, zniszczone, bez podpisu, malarsztwo zagraniczne, polskie — przyjmie do lachowej bezpłatnej oceny. — Kraków, Łobzowska 6 Salon Obrazów. 1428k

Aryjskiego pochodzenia dowody przeprowadza, metryki wydobywa (ze wszystkich krajów) heraldyki (Sippenforschung) Dr. D. Mederitzky, Kraków, Retortowa 174 — Wiedeń 110. Türkenschaustr. 1. 4612

Angorowe kapelusze za zamówienie i z powiększonym materiałem w 2-ch dniach wykonuje: pracownia modniarska Jadwigi Lorenz. Kraków, Długa 22.5, wełnie z korytarza 2-gie drzwi na prawo. 5584

Miasto stu cmentarzy.

(ap) Nieco inaczej niż w uprzednich latach wyglądały w dzień Zaduszny cmentarze wiedeńskie. Wojna tak e i tutaj przyczyniła się do ograniczeń. Największy ruch panował oczywiście przed cmentarzem Centralnym, który sam dla siebie — rzecz można — tworzy miasto. Ten olbrzymi ogród milczenia, który założony został przed 70 laty, robi potężne wrażenie. W dniu 1 listopada 1874 roku oddano 1.680.000 m. kw. dla grzebania zmarłych Wiednia. W ten sposób powstał drugi co do wielkości cmentarz w Europie — największy posiadał miasto Hamburg. W ciągu kilku dziesiątków lat, cmentarz ten okazał się za mały. Obecnie liczy on 2.3 miliona m. kw. Ostatnio włączono dalszych 150.000 m. kw., które przygotowuje się obecnie dla składowania ciał zmarłych. Dalsze zwiększenie cmentarza o dalszych 150.000 m. kw. jest w projekcie.

Miasto zmarłych w Simmering obejmuje teren tak wielki, jak dzielnica VII i VIII razem wzięte; okrągło 1.3 miliona zmarłych znalazło tam swe miejsce wiecznego spoczynku. W budynku zarządu przy drugiej bramie można znaleźć kartotekę pogrzebanych tam ludzi. Obejmuje ona kilkadziesiąt grubych tomów, a wiele sławnych nazwisk stoi w szeregu z tysiącami dawno już zapomnianych. W biurze tem można każdej chwili ustalić miejsce każdego poszczególnego grobu. — Przeciętna cyfra chowanych rocznie zmarłych na cmentarzu Centralnym wynosi okrągło 17.000; dziennie zatem grzebie się przeciętnie 64 osoby. Spalanie zwłok nie znalazło we Wiedniu prawa obywatelstwa.

Oprócz olbrzymiego cmentarza w Simmering, posiada Wiedeń, od chwili włączenia całego szeregu miejscowości, niemniej jak 100 cmentarzy. Najpiękniejsze z nich leżą na przedmieściach, a to w Sankt Marx, Schmelz, w Währing, Sievering i Aspern. Niektóre klasyczne cmentarze zostały przekształcone w parki, przyczem sławne groby zostały oczywiście nadal utrzymywane.

(tp) DZIECKO URODZIŁO SIĘ W SAMOLOCIE BOJOWYM. Na jednej z małych wysp, położonych koło wybrzeża szwedzkiego, pewna młoda kobieta znajdowała się w położu od przeszło 24 godzin. Ponieważ w położu nie można było uzyskać pomocy lekarskiej, zwrócono się do lekarza specjalisty w Göteborgu z prośbą o przybycie. Z powodu ciężkiej burzy, nie można było przewieźć kobiety na statku. Wobec tego lekarz zwrócił się do szwedzkich władz wojskowych i otrzymał od nich niezwłocznie do dyspozycji samolot bojowy. Na pokład maszyni wnieśli również rodzicą kobietę. Zaledwie jednak samolot wystartował do lotu powrotnego, nastąpiła omdlała darcie oczekiwane rozwiązanie. W ten sposób w chwili lądowania w Göteborgu załoga maszyni zwiększyła się o jedną osobę. Matka i dziecko znajdują się obecnie w jednej z klinik i cieszą się dobrą zdrowiem.

(tp) DIAMENT WARTOŚCI 200.000 DOLARÓW. Towarzystwo Harry-Winstona w Nowym Jorku nabyło największy z dotychczas znalezionych w Wenezueli diamentów za sumę 200.000 dolarów. Przed sześcioma tygodniami znaleziono tam diament o wadze 155 karatów i kształcie jaja, w okolicy granicy brazylijskiej. Jest to kamień o wyjątkowej czystości. Według przewidywań, diament ten otrzymał nazwę barabasz. Później nadano mu nazwę bolwara, od nazwiska bohatera narodowego południowej Ameryki. Wspomniany diament jest największym okazem, jaki znaleziono po odkryciu słynnego diamentu „Vargas“ na terenie Brazylii, a który znalazł się na rynku szlachetnych kamieni.

Po dźwiękach ciężkich cierpieliach, zasnęła w Bogu, moja najukochańsza żona

Bronisława Rapacz

lat 36, zaopatrzona Ostatnimi Sakramentami.

Odprowadzenie zwłok odbędzie się z Kaplicy Cmentarza Rakowickiego, w sobotę, dnia 6. 11. br. o godz. 3 po południu, o czym zawiadamiają w smutku pogrzebi

7411 Mąż, Dzieci i Rodzina.

S. p.

Jan SAJAK

kupiec

przeżywszy lat 51, opatrzone Sw. Sakramentami, zasnęł w Panu dnia 3 listopada 1943 r.

Wyprowadzenie zwłok z Kaplicy na Cmentarz Rakowicki, nastąpi w sobotę, dnia 6 listopada br. o godz. 11 przed poł., na który to smutny obrzęd zapraszają stroskali

Siostro, Brat, Bratowa, Bratanice i Bratanek.

7358

Zgubiona Kennkarte, wystawioną na nazwisko Galiński Zdzisław, u. 8. 7. 1927, Nr. 1743, przez Zarząd Miejski w Gorlicach. 1429k

Zgubione legitymacje służbowe, wystawione przez Zarząd Gminy w Skrzydziej, oraz Kartę rozpoznawczą. Nr. 555/43, wystawioną przez Landkommissariat w Limanowej dnia 16 lipca 1943 na nazwisko: Gajdior Jan, ur. dnia 24 czerwca 1898 r. w Skrzydziej i tamże zamieszkały Nr. 26. 1410k

Zagubiono Kartę rozpoznawczą, Nr. 6929 wystawioną przez Starostwo Jarosław na nazwisko Kasprzak Aniela, zam. w Powisłowie 12C, Gmina Jarosław wieś. 1432k

Zagubiona Karta rozpoznawcza, Nr. 1893 z dnia 31. 8. 1943, wydaną przez Gm. Suchedniów na nazwisko Smałek Feliks, zam. wieś Ostajów, pow. Kielce. Ustrzeż się przed nadużyciem. 1432k

Zgubiono Kennkarte, wydaną przez Starostwo Dębica, legitymację strażacką i dowód osobisty. Spyra Jan, Radomyśl Wielki. 1433k

Zgubiono torbę granat, zam. z dokumentami: Kennkarte wystawioną w Krakowie, Kartę pracy, Ausweis, przepustkę fotograficzną, 6 żywnościowych kart. Antonina Frąckiewicz, Kraków, Lenartowska 3, m. 11. Proszę o zwrot faskawego znaleźć. 1433k

Skradzione Kennkarte, wydaną przez Urząd gminy w Uściu Solnem, na nazwisko Kurnik Emilia. 5746

Zgubiono Kennkarte wystawioną w Krzewowicach i legit. strażacką na nazwisko Drahik Roman, Krzewowice, pow. Jarosław. 5788

Zgubiono Kennkarte Nr. IX 140455, wystawioną w Woli Duchackiej i ks 4-kę Ubezpiec. Spół., wystawioną w Krakowie na nazwisko Zofia Kula, Wola Duchacka, ul. Strzelecka 15. 5769

Zgubłem portfel z dokumentami i planidzmi między Prądnikiem Czerw. a Górka Narod., na nazwisko Piskorz Władysław. 5776

Od dnia 5 do 8 listopada 1943:

APOLLO św. Tomasza 11.PARACELUS
Werner Krauss, Annelies Reinhold.**WANDA** św. Gertrudy 5.MAŁY RUCH GRANICZNY
Hertha Feiler, Willy Fritsch.**SZTUKA** św. Jana 6.LEKKOMYŚLNY SYN
Karin Hardt, Otto Wernicke.**ATLANTIC** Stradom 15.ILUZZA
Johannes Heesters, Brigitte Horney.**UCIECHA** Starowińska 16WIELKA ATRAKCJA
Lony Marenbach, Rudolf Prack.**STELLA** Lubież 15.PRAWO ZYCIA
Zarah Leander, Hans Stüwe.

Początki seansów w dniu powszednie o godzinie 13.30 i 15.30. W niedziele i święta o godzinie 11.30, 13.30 i 15.30.

HURTOWNIA
ARTYKUŁÓW KOSMETYCZNYCH
I. Mingelgrün, Zarząd komisaryczny
KRAKÓW, KRAKOWSKA 21, m. 23.
Telefon 176-02.**PŁYTY PATEFONOWE**
nawet połamane, kupuje stale
D.H. „MPEX”
KRAKÓW, ulica Augustjańska Nr. 5.**Odpadki korkowe**
do filtrów generatorów drzewnych,
drabiny malarskie — poleca
„Wara” Workung-u. Industriebedari
Kraukau, J. Hallerstrasse 78, (Długa).
Tel. 220-58.**Drożdże**
codziennie świeżewydajemy za zezwoleniem władz, również i w sprzedaży drobnej.
W listopadzie na odcinek A-6 kart żywnościowych**EGBERT KLEINAU**
Hefegrossvertrieb
Filie:
Długa 28, Kalwaryjska 8
i Grodzka 42.**FORTEPIANY**
Kraków, ul. Grodzka 40**Ozdoby choinkowe**
dostarcza
Inż. Z. SEKUŁOWICZ
Fabryka Welny Szklanej
Gorlice**WALERJANY**
Mazowiecka
GOSIECA
STOBOWANY PRZY NERWOBOLACH
i wykrępaniu nerwowym
DO NABYCIA W APTEKACH**Wolne posady**Szewskiego czeladnika, na naprawy, potrzeba zaraz. Kraków, Szpitalna 20/22.
Pani, inteligentna, samotna, 35—45 lat, jako samodzielną gospodynię gospodarstwa domowego, przyjmie samotny, starszy. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1383K”.
Buchalterka lub buchalterki, władających językiem niemieckim, poszukuje „Gazeta”, Kraków, Piłkarska 19. 1641K
Atlas Verlags- und Vertriebsgesellschaft m. B. H., Krakau, Adolf-Hitler-Platz 22, poszukuje 2 buchalterów-biżansistów — możliwie z ukończonym wyższym wykształceniem, ze znajomością języka niemieckiego i polskiego. 1635K
Wieloletnia odlewnia poszukuje inżyniera dypl., jako kierownika ruchu, obecnego z produkcją wytworów z żeliwa szarego i żelaznego. Oprócz poborów, wolne mieszkanie, światło i opał. Zgłoszenia z wymaganiem wynagrodzenia do Gońca Krak., Kraków, „Nr. 1689K”.
Statystyka ze znajomością języka niemieckiego w słowie i piśmie potrzebna do biura budowlanego. Zatrudnienie całościowe lub kilkogodzinne. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1673K”.
Szofer potrzebny od zaraz do polskiej firmy budowlanej. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1673K”.

Dziewczyna, uczciwa, do gospodarstwa domowego (4 osoby), potrzebna z gotowaniem od zaraz. Wynagrodzenie i wyżywienie b. dobre. Kraków, Wenecja 19, m. 9, od 4 do 5 po poł. 7086

Poszukuję dziewczyny do wszystkiego Kraków, Bandurskiego 40/1. 7203
Potrzebny czeladnik krawiecki. Wiadomość: Kościuszki 27/15. 7290
Czeladnik oraz zdolną pomocnicę do krawiectwa damskiego przyjmę. Kraków, Sławkowska 30/11. 7292
Dochodząca potrzebna od zaraz. Kraków, Karmelicka 50/4. 7294Służąca z gotowaniem, do polskiego domu, świadectwa i polecenia, potrzebna. Kraków, Adolf Hitler-Platz 45, m. 2. 7086
Służąca potrzebna od zaraz do niemieckiego domu, dobre wynagrodzenie, utrzymanie i mieszkanie. Wiadomość: Kraków, Przemyska 3/15. 7339
Brutkarze i układacze płyt chodnikowych poszukiwani. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1676K”.

Technik budowlany potrzebny od zaraz do polskiej firmy budowlanej. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1674K”.

Służąca z dobrem gotowaniem potrzebna. Kraków, ul. Blich 4, m. 5. 5628
Dziewczyna, kucharka, potrzebna zaraz do trzech osób, dobre warunki. Zenita. Kraków, Florjańska 21. 6327

Panienka, do niemieckiego, potrzebna od zaraz na dobrych warunkach. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6328”.

Potrzebna praktykantka do zakładu krawieckiego. (Tylko miejscowi). Zgłosz.: Antoni Malarsz. 0959
Zdolna manicurzystka, potrzebna. Kraków, św. Tomasza 22. Fryzjer. 7048

Chłopca do rozwożenia lemondów wozkiem rowerowym, przyjmujemy. Wynagrodzenie bardzo dobre. Zgłoszenia: Fabryka Lemoniada, Rozwadowska, ul. Kolejowa 16. 1266K

Potrzebna od zaraz pomocnica domowa dochodząca z utrzymaniem. Wiadomość: Kraków, Czyska 13 m. 8. 6729

Buchalter(ka) może być początkująca, możliwie z językiem niemieckim, obecną z pracami biurowymi, poszukiwana. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6191”.

Potrzebna fryzjerka. Warunki dobre. Wolbrom, Rynek 31. 6192

Poszukuję uczciwej dziewczyny, do wszystkiego, z gotowaniem, na prowadzenie do 2-3 osób. Wiadomość: Kraków, II Osiedle Oficerskie 10/3. 6214

Fabryka papy, poszukuje robotników do nocnej zmiany. Zgłoszenia: „Papapoli”. Kraków, Postfach 637. 6222

Fabryka papy zatrudni gospodynię, możliwie młodą, z znajomością gotowania. Zgłoszenia: „Papapoli”. Postfach 637. 6222

Kobieta do sprzątania i posyłek i starszego chłopca do wózka za dobrym wynagrodzeniem, od zaraz przyjmujemy. „Szkolnica”, Kraków, Plac Nowy 8. 6482

Potrzebna niania do dwójki dzieci (1½ i niemowlę), do małego polskiego domu. Warunki bardzo dobre. Referencje wymagane. Kraków, Podbrzezie 5/5 od godz. 5 po poł. 6309

Fryzjerka, siłę dobra, przyjmę. Kraków, Starowińska 78. 6312

Sila biurowa, ze znajomością języka niemieckiego w słowie i piśmie, maszynopismo, potrzebna od zaraz. Zgłoszenia w biurze powierniczym. Kraków, Al. Uferstr. 6 w godz. 12—1. 6313

Poszukujemy robotnika z wózkiem, na 2—3 godz. dziennie. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6446”.

Do drukarni przyjmamy natychmiast Zakłady Graficzne Styl, Kraków, Krupnicza 8, starszego chłopca, względnie pomocnika, oraz kilka pań. 6454

Potrzebna panienka do garderoby i telefonu — Kalfec Cristal, Kraków, Westring 52. 6482

Posad poszukują

Który z bardzo kulturalnych panów powierzy zarząd domu, przystojnej, kulturalnej pannie, około 40-letniej. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1401K”.

Poszukuję posady biurowej. Ukończ. 4-letnie gimn. handl. Język niemiecki i maszynopismo. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6160”.

Rutynowany urzędnik, zdolny korespondent polsko-niemiecki, poważna siła, dobry organizator pracy, nadający się na kierownika stanowisko, poszukuje posady w poważnym przedsiębiorstwie, chętnie koło Krakowa. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6199”.

Ogrodnik żonaty, 15 lat praktyki w małątkach i zakładach ogrodniczych, prowadzenie wczesnych jarzyn i kwiatów doniczkowych itd., przyjmie posadę, najchętniej do dworu handlowego od 1. I. 1944. Krawiec Konstanty, Borek Szałchecki, p. Radziszów. 6238

Sila biurowa, biegła maszynistka, poszukuje zajęcia na godziny wieczorne. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6324”.

Szofer, lat 24, prawo jazdy zielone, niemieckim językiem obecnym, poszukuje posady zaraz, najchętniej do w. statutu. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6490”.

Inteligentna, młoda, dobrej prezencji, wykształcenie, perfekcyjnie niemiecki, francuski, angielski, przyjmie posadę samodzielną wychowawczyni, ewent. pomoc w gospodarstwie domowym. Zna wszelkie prace biurowe. Tylko na wyjazd, w okolicy Krakowa. Skromne wymagania. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6492”.

Kulturalna, po trzydziestce, zupełnie samotna, poprowadzi samodzielnie dom, pomoże w interesie, wychowa dzieci. Miejscowość obojętna. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6515”.

Inżynier budowlany, z praktyką i niemieckim, podejmuje się prac doradczych. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6563”.

Rządca gospodarczy, Polak, w sile wieku, samotny, religijny, włada biegle językiem niemieckim w mowie i piśmie, poszukuje od zaraz odpowiedniej posady. Zgłosz.: do Gońca Krak., Kraków, „Nr. 6578”.

Młoda, energiczna, szuka posady, stenografii polską, maszynopismo perfekcyjnie, znajomość jęz. niem. w słowie i piśmie, buchalteria i inne prace biurowe. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6618”.

Z wyższymi studiami technicznymi, wykonuje rysunki techniczne, projekty, konstrukcje maszyn, kopie i afisze. Chodnia, Kraków, Szlak 34/4 od 6—9 wieczór. 6623

Kupno nieruchomości

Parcelę budowlaną, Osiedle Oficerskie, Urzędnicze, Grzegorzki, lub Dębinki, kupię zaraz wprost od właściciela: Kraków, Basztowa 10/1. 7226

Małątek ziemski, gospodarstwo rolne, kamienicę, willę, parcelę kupię wprost od właściciela, miejscowość obojętna: Kraków, Basztowa 10/1. 6681

Sprzedaż nieruchomości

Kamienicę trzypiętrową z oficynami 96 ubikacji, część, ul. Szlak, sprzeda: tano: Kraków, Basztowa 10/1. 7233

Rabka. Willę murowaną, 20 pokojową, kompletne umeblowanie, sprzedaż, lub zamienię na Kraków. Wiadomość: Biuro Kraków, Basztowa 10/1. 7236

Zakopane. Parcela budowl., przedwiojenna, 1140 m², front 30 m, w najpiękniejszej dzielnicy, tano: Kraków, ul. Basztowa 10/1. 7225

Osiedle Urzędnicze. Parcela budowl., wydział, 181 sążni, front 18 m, tano: Kraków, Basztowa 10/1. 7227

Pradziak Czerwony. Parcela budowl., 208 sążni, front 22 m, okazja: Kraków, Basztowa 10/1. 7228

Zakopane. Parcela budowl., wydział, 2100 m², najpiękniejsza dzielnica wiołowa, tano: Kraków, Basztowa 10/1. 7227

Małątek ziemski 100 morgów, budynek mieszkalny, 7 ubikacji, budynki gospodarcze, inwentarz żywy, martwy, do objęcia zaraz, sprzedaż, lub zamienię na kamienicę w Krakowie: Kraków, Basztowa 10/1. 7230

Parcelę w Krakowie: 140 s., narożnik, 181 s., fr. 16 m., 450 s., oraz przemiś. 1170 s. Wszystkie uzbudowane: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 6769

Dom (willę) 5 pok. w Zakopanem, z ładnym, dużym ogrodem, tano sprzeda: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 6767

Parcelę w Zakopanem: 1200 m², 2000 m², 3000 m² i 5570 m². Wszystkie zatw., ładnie położone, tano nabyć można: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 6769Borek Fałęcki parcelę 1200 m², bardzo tano ale szybko sprzeda „Lokata”, Kraków, Łobzowska 4. 6540

Kamienice: I, II i III p., nowomur., peiny komf., oraz części takich kamienic (1/6, 1/4, 1/2), sprzeda: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 6537

Młyn na wodę i elektr., koło Krakowa (st. kol.) z mieszkaniem. Bardzo rentowna placówka. Kraków, Zwierzyniecka 8, m. 1. 6526

Parcelę budowl. na przedm. Krakowa, oraz w Woli Duch., Just., Skawinie, Borku, Bronowicach, różnych rozmiarów, wyjątkowo tano. Sprzeda: Kraków, ul. Zwierzyniecka 8/1. 6525

Parcelę budowl. w Krakowie: 140, 180, 256 i 450 s., w ładn. dzielnicach, sprzeda: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 6524

Rabka, jordanów. Willę mur., 14 pok., ogród, druga 7 pok., ogród, willę drew., 3 pok. (po kupnie wolna), oraz dużo różnej wielkości parcel, sprzeda: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 6521

12 morg pola ornego, koło Krakowa przy autostradzie. Wiadomość: Kraków, ul. Dajwór 25/19. 6363

Wola Justowska. Dom jednorodzinny z ogrodem, natychmiast sprzeda, „Informator”, Kraków, Piłkarska 19. 6014

Dom murowany, nowy, 3 pokoje kuchnia, ogród, blisko tramwaju, sprzeda Kraków, Florjańska 16, i piętro. 6014

Willę murowaną, o 6 pokojach z dużym ogrodem, sprzeda Kraków, Florjańska 16, i p., tel. 210-43. 6015

Polecamy do sprzedania parcelę we wszystkich dzielnicach miasta Krakowa i okolicach. Kraków, Florjańska 16/4. 6015

Domek gospodarski z ogrodem w Swożowicach, okazynie sprzeda „Lokata”, Kraków, Łobzowska 4. 6541

30 morg pod Krakowem, inwentarz żywy i martwy, z willą 7 pok., okazynie sprzeda „Lokata”, Kraków, Łobzowska 4. 6542

Dom murowany, 7 ubikacji, Bronowice Wielkie, sprzeda tano: Kraków, Basztowa 10/1. 6856

Kupno

Kupuje stare srebro. Stanisław Chwilkowski, Kraków, Krakowska 1, pod Arkadami. Zakład zegarmistrzowski.

Kupię traktor (Baldog), może być z przyczepką. Wiadomość: A. Garda, Kraków, Paulińska 2/8, między godz. 8—10 rano. 6865

Dywany, kilimy, obrazy, antyki, meble, porcelana. Kupno — sprzedaż, ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyki”, Kraków, Stradom 18, telefon 140-83.

Dywany, obrazy. Kupno, sprzedaż, ocena: Kraków, Florjańska 8. 1148K

Sukien welnianych, futer, lisów, płaszczy, bielejny oraz wszelkiej garderoby męskiej, damskiej i dziecięcej poszukuje Dom Pośredniczy, Kraków, Starowińska 51. 1678K

Wszystkiej garderoby męskiej, damskiej i dziecięcej, futer, lisów, butów z cholewami, pantofli oraz innych części garderoby, poszukuje Dom Pośredniczy, Kraków, Starowińska 51. 1679K

Parcelany, serwisu stołowego, lawowego, herbacianego, platerów, figurek i innych wyrobów ze srebra, poszukuje do szybkiej sprzedaży Dom Pośredniczy, Kraków, Starowińska 51. 1680K

Kołowrotki i linki Hardysa, poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1680K

Piecaki poszukiwane. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1682K

Szały przyjmujemy w komis, szybko sprzedamy. Komis, Kraków, Starowińska 18. 1682K

Kurki futrzane i brzytce w b. dobrym stanie kupię, Zgłoszenia: Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf Hitler-Platz 48. 7239

Kupuję używaną garderobę: Kraków, Bracka 10/7, oficyna. 4530

Sklep kupna i sprzedaży używanych rzeczy, Kraków, św. Krzyża 7, kupuje gotówkowo używane ubrania, bieliznę pościelową, koce, kilimy i inne ładne rzeczy. 5887

Kilimy, dywany, kupuje i sprzedaje Kraków, Długa 23, sklep z kilimami. 5907

Kupuję za gotówkę płaszcze zimowe damskie, męskie, ubrania dziecięce, bieliznę pościelową, kryształki, kilimy, dywany, lisy, swetry, firanki, kapy — płacimy najwyższe ceny, Kraków, Krakowska 5. Sklep — kupno, sprzedaż. 5975

Grodzka 59, Komis, potrzebne kurtek męskich, spodni, lisów, futer, kryształów, ubrań dywanów, Grodzka 59. 6123

Przy Grodzkiej 59, zaraz można sprzedać płaszcze zimowy, futra, lisy, obrazy, swetry, sukienki, sukienki welniane. Grodzka 59. 6152

Srebro stare połamane oraz fasonowe kupuje i płać najwyższe ceny, Firma Gajewski, Kraków, ul. Starowińska 26. 6152

Znaczniki filatelistyczne serie G. 6, a zwłaszcza przedrukowa. Kupię kilka seryj. Kraków, Zielona 3/3. 6442

Meble wszelkiej, używane — kupuje gotówkowo Hala Meblowa, Kraków, Grodzka 59. 6443

Kupuję gotówką, koldry, koce, kapy pluszowe, dywany, kilimy, pałta zimowe damskie i męskie, futra i ubrania. Sklep używanych rzeczy, Kraków, Krakowska 36. 6548

Fortepian lub pianino kupię. Płać najwyższe ceny. Za wskazanie adresu 10% Kraków, Szpitalna 20/22. Kwiatkowski. 6124

Maszynę do szycia, kupię. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7106”.

Kupuje stare wóśnie. Kraków, św. Marka 16. Wesolowski. 6763

Zegarki i srebro różne kupuje. — Placi solidnie. Przyjmuję również w Komis. Kraków, Pl. Wolnica 8. Zegarmistrz.

Płaciny gotówką najwyższe ceny za: futra, płaszcze zimowe męskie, damskie, białe, sukienki welniane, ubrania, kilimy, dywany perskie, żywieckie, maszynowe, kryształki, serwisy, maszyny do pisania, płyty, aparaty fotograficzne. Komis, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12, w podwórku.

Wypłacamy zaliczkę w wysokości do 13 wótłacy za przyniesione do sprzedaży: futra męskie, damskie, białe, kołnierze, lisy, ubrania, bieliznę pościelową, firanki, śniegowce, kape, kryształki, aparaty fotograficzne. Komis, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12, w podwórku. 6703

Centryfuga pralnicza (wirówkę) motorową w dobrym stanie kupię. Pralnia Fr. Jogała, Kraków, Dietla 93, w podwórku. 6799

Kombinowany pokój nowoczesny z tapczanem lub bez, kupię natychmiast. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6810”.

Dywan perski żywiecki, śniegowce czarne wysokiej Nr. 38 kupię zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 6829”.

Sprzedaż

„Maszynę” do szycia, tano sprzedam. Kraków, Bozego Ciała 31/7. 7170

Zegarmistrz jubiler C. Chwilkowski, Kraków, Florjańska 3. Sprzedaż, kupno, zlecenia. 6184

Wózek głęboki „Konkon” i ogródek dla dziecka, sprzedam. Kraków, Lelewska 14, m. 2. 7257

Firma St. Chwilkowski, Zakład zegarmistrzowski pod Arkadami, Kraków, Krakowska 1, poleca: biżuterię, wyroby srebrne i różne praktyczne upominki oraz wykonuje wszelkie naprawy zegarków.

„Singer” maszynę, krytą, prawie nową, sprzedam. Kraków, Kościuski 60, m. 6. 7171

„Singer” maszynę, krytą i pudełkową, okazynie sprzedam. Kraków, Krakowska 26/2. 7169

Harmonia pianowa, 32 basy, register, do sprzedania. Kraków, Mikołajska 4/32. Okazja. — Tano sprzedam pateron walizkowy, 2 albumy nowych płyt, płaszczy zimowy, męski, granatowy, na wysokiego, samowar na herbatę, lotel. 10zko. Kraków, Rynek Podgórski 12/34, front, II p., lewy dzwonek. 7197

Harmonie: włoskie i niemieckie, pianowe i guzikowe, na 120 i 80 basów, do sprzedania. Kraków, Mikołajska 4, m. 32. 7048

Futra męskie, sprzedam tano. Kraków, św. Marka 25/4, do 11-jej i od 3-jej. 7339

Futra karakulowe, modne, luźne, okazynie sprzedam. Kraków, św. Marka 25/4, do 11-jej i od 3-jej. 7339

Pół spłalni z materacami, stół, stółek na srebro, 10zko blaszane, składane z materacami, bezczek z wina na kapuście, parawan, sprzedam. Kraków, dr. Heilich 7/7, od 8—14. 7196

Pateron elektryczny, zmieniać dziel. sieciopłytowy, piękny ton, szafa, orzech kaukazki, sprzedam. Kraków, Mostowa 14/17. 6381

Fortepian „Wirth”, krótki, pełnopalcowy, do sprzedania. Kraków, ul. Dietla 75/4. 1751K

Kurtek skórzana, podbita baranami, sprzedam okazynie. Zgłoszenia: Kraków, ul. Starowińska 4/5, od 10—12 i 3—5. 1754K

Futra czarne, na średnie, podobie psami syberyjskimi, sprzedam. Kraków, ul. Juliusza Lea 41/2. 1755K

Futra męskie, sportowe, w bardzo dobrym stanie, sprzedam. Wiadomość: Kraków, Rakowicka 11a/6. 7049

Futra brązowe, breitschwanzone, na średnia, luźne, zarekawkiem, czapka, sealskinowe, modne, kołnierze wydra amerykańska i krajowa, sprzedam. Kraków-Podgórze, Nałwalska 8. 7049

Foksterroryi ostrowose, młode i starsze, wspaniałe okazy, z rodowodami, natychmiast do sprzedania. Kraków, Zyblikiewicza 12/6. 6991

Kozuch długi, kryty, sprzedam okazynie. Kraków, Nowa Olsza, ul. Jawor. 7109

Płesny lis srebrzy i palto granatowe, okazynie do sprzedania. Kraków, Starowińska 14. 7208

Swetr damski i męski, zegarek damski na rękę, spodnie narciarskie, obrus na 12 osób, tano sprzedam. Kraków, Szlak 17/5, II p. 7209

Kołnierz z kłapiami, wydra do sprzedania. Kraków, Brzozowa 16/24. 7239

Płika używana do zabawy, książka kucharska Disslowej, oraz białe rekawiczki, męskie, skórkowe, okazynie do sprzedania. Kraków, Florjańska 36. 7244

Ubranie na średnie, okazynie sprzedam. Kraków, Zwierzyniecka 11/4. 7347

Koldry jedw., puchowe i welniane, pierwszorzędne, również dziecięce, sprzedam: Kraków, ul. Długa 26/9, II p., ofic. 7296

Maszynę do szycia „Heros”, gabinetowa, do sprzedania. Kraków, Śląska 11, m. 7, III p., od 18—20. 7298

Futra damskie, krótkie, buciki męskie, czarne, 41, członka zamszowe 36, sprzedam. Kraków, Długa 32/12. 7347

Fortepian Bösendorfer, angielska mechanika, krótki, sprzedam okazynie. Kraków, Starowińska 12/5. 7347

Futra męskie, sportowe i marenego z wydrą na piżmakiach, sprzedam. Kraków, Michałowski 2/7. 7348

Futra sealskinowe, przepiękne, luźne z najlepszych, markowych skór, oraz futro krytę, damskie, do sprzedania. Kraków, Michałowski 2/7. 7349

Cylindrowe szewska Singera, stan pierwszorzędny, na prowincję dostarczę. Kraków, św. Wawrzyńca 3/16. 7353

Singera kryta, jasna, Symanco, czterozłazkowa, sprzedam, na prowincję dostarczę. Kraków, św. Wawrzyńca 3/16. 7353

Singera maszynę, szafkową, piękny mebel i 2-gą krytą